

Joutsasta on löytynyt kultaa – mutta mistä se on tullut?

Geologian tutkimuskeskus on löytänyt Joutsan-Leivonmäen alueelta kultaa. Nyt seudulla on käynnissä laajemmat tutkimukset kullan alkuperän selvittämiseksi.

Kuva: Jarkko Riikonen / Yle

JOUTSA Geologian tutkimuskeskus löysi maastokartoitusten yhteydessä Joutsan seudulta kultapitoisia kivenlohkareita. Mannerjää on aikoinaan repinyt lohkarieet peruskalliosta, ja nyt GTK pyrkii selvittämään, mistä kivet ovat seudulle kulkeutuneet. Oletus on, että läheltä.

– Lohkarieet ovat sen verran kulmikkaita ja osa niistä on sen verran isoja, että ne tuskin ovat kulkeutuneet kovin kaukaa. Alueen yleisen jäätikköhistorian tuntien oletusarvo on, että ne ovat kilometrien sisältä, kertoo geologi Perttu Mikkola GTK:sta.

Kivenlohkareista löydetyt kultapitoisuudet eivät ole suuria, mutta sen verran merkittäviä, että GTK on tehnyt alueelle varauksen ja etsii nyt kallioperästä kultaesiintymiä.

Ehkä löydetään paikka, jossa kultaa ehkä on

Kullan etsintä ei ole hätäisen hommaa, vaan vaihteita on monta. Parhaillaan Joutsan Kivisuon kylällä on käynnissä kallioperän magneettisuuden mittauss.

– Käytännössä se on sitä, että kenttämies kävelee kilometritolkulla suoraa linjaa pitkin magnetometri selässään ja tulokset tallentuvat automaattisesti koneelle. Tulosten käsittelyn jälkeen saadaan jonkinlainen kuva kallioperän magneettisuudesta, Mikkola selittää.

Tutkimusalue sijaitsee Joutsen Kivisuon kylällä,
Leivonmäen kansallispuiston vieressä. Kuva: Jarkko
Riikonen / Yle

Magneettisuus paljastaa kallioperästä geologisia rajapintoja eli kohtia, missä kivilajit vaihtuvat. Entuudestaan tiedetään, että jos kultaa jossain on, niin rajapinnoissa. Nyt tehtävä kartoitus siis kertoo, mistä näytteitä kannattaa kairata.

– Jos kaikki menee niin kuin paljon mainostetussa ruotsinkielisessä makasiiniohjelmassa, kairaamme ensi talvena, Mikkola kertoo.

Tutkimusalue on Leivonmäen kansallispuiston vieressä, mutta ainakaan alkuvaiheessa se ei haittaa.

– Verrattuna nykyiseen metsätalouteen meidän kairaamisemme on aika ympäristöystävällistä toimintaa. Ainoa, mitä metsään jää, niin muutama sata kiloa kivijauhetta, jonka koostumus on sama kuin alueen maaperän yleensäkin, sanoo Mikkola.

Kannattaako kaivaa?

Jo nyt on selvää, että kultaa alueella on.

– Mutta onko sitä niin paljon, että sitä kannattaa kaivaa, se on toinen juttu ja se tiedetään aikaisintaan ensi kesän lopulla. Esiintymä tuskin on mikään valtava, mutta jos emme uskoisi mahdollisuuksiimme, emme ramppaisi täällä, Perttu Mikkola arvioi.

Jos kairauksissa nousee esiin lisää viitteitä kultaesiintymistä, alkaa myös paperisota.

Jos emme uskoisi mahdollisuuksiimme, emme ramppaisi täällä.

– *Perttu Mikkola*

– Tässä vaiheessa menemme vielä maanomistajan luvalla. Meillä on täällä varaus, mutta se ei anna meille oikeutta raskaampaan näytteenottoon tai sellaisiin toimenpiteisiin, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa.

Laajemmat tutkimukset edellyttävät malminetsintälupaa ja sitä joutuu odottamaan vähintään vuoden. Eikä sittenkään ole selvää, että kultaa on kaivettavaksi asti.

– Geologia on jos-ihmisten alaa eli jos tästä nyt jotain löytyy ja jos jatkotutkimuksista löytyy jotain ja jos ne joskus johtavat johonkin, Mikkola naurahtaa.

Jos kaikki ehkät ja jossit matkan varrella selvitetään, kultaa Joutsassa voitaisiin kaivaa aikaisintaan noin vuonna 2035.

– Eli ihan huomenna ei tapahdu mitään.

Kultaesiintymät ovat tyypillisesti kahden kivilajin välissä. Kuva: Jarkko Riikonen / Yle

Antti Seppälä
Twitter: [@AnttiSeppala](#)
Yle

Pauliina Tolvanen
Twitter: [@PauliinaTee](#)
Yle